

Filozofická fakulta

Výroční zpráva o činnosti za rok 1999

Děkan:	Doc. PhDr. Ivan Seidl, CSc.
Proděkani:	Prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. Prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc. Doc. PhDr. Jan Zouhar, CSc. PhDr. Jan Pavlík
Předseda AS FF MU:	PhDr. Thomas Donaldson Sparling, B.A. (do 7. 12. 1999) Doc. PhDr. Břetislav Horyna, CSc. (od 7. 12. 1999)
Tajemník:	Ing. Otakar Vaňura

Na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity se pěstují filologické obory (jazyk a literatura více než dvaceti jazyků), historické vědy (archeologie, archívnictví, historie, muzeologie a pomocné vědy historické), vědy o umění (dějiny umění, divadelní věda, estetika, filmová věda, hudební věda a klasická archeologie) a vědy o člověku a společnosti (etnologie, filozofie, pedagogika, psychologie, sociální pedagogika a poradenství, věda o náboženství a vědecké informace a knihovnictví).

Za rok 1999 bylo na Filozofické fakultě řešeno celkem 31 grantů v celkové hodnotě 9 098 tisíc Kč. Z tohoto počtu bylo 16 grantů uděleno Grantovou agenturou ČR (v celkové hodnotě 1 320 tisíc Kč), 9 grantů Fondem rozvoje VŠ MŠMT ČR (v celkové hodnotě 1 591 tisíc Kč). V oblasti menších grantů bylo uděleno řešitelům z řad pedagogů FF celkem 7 grantů, např. MŠMT ČR, nebo AKTION.

Jednotlivé ústavy předložily celkem 20 návrhů projektů na rozvojové projekty Fondu rozvoje VŠ; 9 ročních projektů bylo přijato. Na Grantovou agenturu ČR bylo podáno na rok 1999 celkem 15 tříletých projektů, z nichž bylo přijato devět. Ústav hudební vědy a estetiky a Ústav archeologie a muzeologie zpracovaly výzkumné záměry a obdržely tříleté granty z MŠMT ČR v celkové hodnotě 3 290 tisíc Kč.

Nemalou úlohu ve vědecké a organizační práci hraje i aktivní podíl práce našich pracovníků v oborových radách grantových agentur, kde v roce 1999 působilo 23 našich pedagogů, dále pak práce ve výborech odborných společností, kde pracovalo 71 našich pracovníků na území naší republiky a 23 našich pracovníků v zahraničí. Řada našich pedagogů (71), působí v mezinárodních komisích a učených společnostech nebo jako výkonní redaktoři vědeckých a odborných časopisů (29). Mnoho z našich pedagogů bylo pozváno k zahraničním stáží (celkem 40 pracovníků) nebo se zúčastnilo mezinárodních sjezdů (13 pracovníků).

Mnozí z pracovníků našich ústavů jsou čestnými členy a členy významných institucí jak v České republice, tak i v zahraničí:

- Prof. Jan Firbas je čestným předsedou Kruhu moderních filologů ČR,
- prof. Josef Hladký je předsedou České asociace anglistů,
- dr. Thomas D. Sparling je předsedou Středoevropské sítě pro kanadistiku,
- dr. Jitka Vlčková je členkou BASA (British Association for the Study of Australia),
- prof. Richard Jeřábek je voleným zástupcem ČR ve stálé radě SIEF (Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore) při Unesco se sídlem ve Vídni, dále je členem UISAE (Union

Internationale des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques), zahraničním členem DGV (Deutsche Gesellschaft für Volkskunde),

- prof. Dušan Holý je členem The Society for Ethnomusicology v USA,
- prof. Antonín Bartoněk je členem výboru CIPEM (Centre International Permanent des Etudes Mycéénennes) v Paříži, předsedou brněnské pobočky Jednoty klasických filologů a čestným členem Řecké vědecké společnosti v ČR,
- doc. Lubomír Slaviček je předsedou Umělecko-historické společnosti v českých zemích a členem národního komitétu pro dějiny umění při CIHA,
- prof. Jiří Kroupa je předsedou České společnosti pro výzkum 18. století, která je součástí mezinárodní společnosti ISECS,
- dr. Milada Rabušicová je členkou Českého výboru světové organizace pro předškolní výchovu (OMEP).

Z četných vědeckých konferencí, symposií, dílen a seminářů, které byly na FF pořádány v roce 1999, jmenujme alespoň následující:

- Ústav české literatury za podpory Open Society Fund pokračoval v pořádání přednáškového cyklu *Česká literatura ve střeoevropských souvislostech*, v jehož rámci vystupovali přední čeští literární vědci a teoretikové,
- Ústav českého jazyka pořádal konferenci s názvem *Čeština – univerzália a specifika 2*,
- Ústav germanistiky a nordistiky ve spolupráci s Rakouským ústavem pro východní a jihovýchodní Evropu uspořádal za účasti více než 40 studentů z Brna, Fuldy, Mannheimu a Vídně cyklus přednášek a diskusí *Setkání v Brně*, věnovaný společným dějinám i budoucí spolupráci Čechů, Němců a Rakušanů,
- Ústav archeologie a muzeologie uspořádal konferenci v rámci oslav 80 let od založení MU, zaměřenou k výročí 50 let od zahájení archeologických výzkumů MU na Znojemsku a 40 let od počátků systematického archeologického výzkumu slovanského hradiště Břeclav-Pohansko,
- Ústav hudební vědy FF pořádal mezinárodní hudebněvědné kolokvium *Smysl (či ne-smysl) dějin hudby 20. století* a konferenci *Hudební muzea na konci 20. století*,
- Ústav divadelní a filmové vědy spoluorganizoval symposium nazvané *Václav Havel – dramatik*,
- Ústav slavistiky pořádal mezinárodní vědeckou konferenci *Alexandr Sergejevič Puškin v evropských mezinárodních souvislostech* a III. mezinárodní česko-slovenské symposium *Česko-slovenská vzájemnost a nezájemnost*,
- Historický ústav FF společně s Maticí moravskou, Moravským zemským muzeem v Brně a Rakouským ústavem pro východní a jihovýchodní Evropu uspořádal mezinárodní konferenci *Dějiny Moravy a Matice moravská, Problémy a perspektivy*, atd.

Velká pozornost je věnována i tvůrčí činnosti studentů a mladých pracovníků:

- Ústav klasických studií pořádal konferenci doktorandů v latinské medievistice a v příbuzných oborech,
- Historický ústav pořádal fakultní kolo Studentské vědecké odborné činnosti *HISTORIE 99* a Ústav divadelní a filmové vědy FF ve spolupráci s Rakouským ústavem pro východní a jihovýchodní Evropu uspořádal III. symposium mladých teatrologů, nazvané *Současné drama v krizi?*.

Přednášky, besedy se studenty či setkání s kolegy uspořádali také četní zahraniční i domácí hosté Filozofické fakulty: velvyslanci Jihoafrické republiky, USA, Kanady, Norska, Alžíru, Švýcarska, Mexika a další členové diplomatických sborů; dramatik a spisovatel Pavel Kohout, režiséři Vojtěch Jasný a Saša Gedeon, spisovatelé Jan Trefulka a Ludvík Kundera, ministr kultury Pavel Dostál, prof. Zdeněk Mathauser (Zlatá medaile MU); dr. Daniele Monmarte z Francie (ředitelka Národního střediska vědeckého výzkumu divadla a viceprezidentka Výboru solidarity s východní Evropou); prof. François Marès (ředitel CEFRES); prof. dr. Ewald Kislinger (Vídeňská univerzita); prof. Roderick Beaton

(King's College); prof. Bruno d'Agostino (Istituto Universitario Orientale, Neapol); Frank Boldt, Ishmael Reed, Harif Kureishi a mnozí další.

V roce 1999 se na FF přihlásilo 4 941 uchazečů o studium ve více než 150 kombinacích vyučovaných oborů. Zájem o studium na FF tedy zůstává stále vysoký. Fakulta dále rozšířila nabídku studijních oborů: v bakalářském prezenčním studiu byly otevřeny nové obory, jako baltistika, portugalština, a sociální pedagogika a poradenství (dosud jen v kombinovaném studiu), v magisterském prezenčním studiu pak obecná jazykověda a vědecké informace a knihovnictví (dosud jen v kombinovaném studiu). V posledních letech je ke studiu na Filozofické fakultě přijímáno každoročně více než pět stovek studentů a celkově je v akademickém roce 1999/2000 zapsáno ke studiu na FF 3 153 studentů ve všech typech studia.

Od 1. 9. 1999 rovněž začal platit nový studijní a zkušební řád a nový kreditní systém. Jako na celé Masarykově univerzitě, pokračuje i na FF elektronizace studijní agendy v rámci nového informačního systému MU.

O studium na Filozofické fakultě je zájem rovněž mezi zahraničními studenty. Ke studiu přijelo loňského roku více než 90 zahraničních studentů, stipendistů MŠMT ČR, krajanů, stážístů a výměnných studentů v různých programech, jako ERASMUS-SOCRATES, CEEPUS či na základě bilaterálních smluv (Chattanooga, Leeds, Kijev apod.). Filozofická fakulta spolu s Kabinetem češtiny pro cizince rovněž nabízí vlastní semestrální stipendia, jichž může každoročně využít 8–10 zahraničních bohemistů, překladatelů i studentů v nejvyšších ročnících studia. Na 32. běh Letní školy slovanských studií, která je pravidelně nejdůležitější akcí pořádanou na fakultě pro zahraniční studenty, pak přijelo ve dnech 24. 7. – 21. 8. 1999 na 130 studentů ze 27 zemí celého světa.

Více než 230 pedagogů FF vyjelo ke studijním a přednáškovým pobytům prakticky do celého světa. Na druhé straně na FF působí stabilně více než 20 lektorů z různých jazykových oblastí (USA, Francie, Belgie, Itálie, Španělsko, SRN, Rakousko, Polsko, Slovinsko, Lotyšsko, Japonsko atd.).

Širokou aktivitu vyvíjejí naši pracovníci v oblasti vydávání vědeckých publikací, původních prací ve sbornících a časopisech doma i v zahraničí. Na našich ústavech bylo vydáno za uplynulý rok celkem 21 monografií. Jako příklad uvádíme:

- *Česká kompozita diachronně* (D. Šlosar)
- *Pravěká sociokulturní architektura na Moravě* (V. Podborský)
- *Jevištní dílo Ludwiga van Beethovena* (R. Pečman)
- *Hospodářský rozmach Moravy 1740–1918* (J. Janák)
- *Lucemburská Morava 1310–1423* (J. Mezník)
- *Holocaust českých Romů* (C. Nečas)
- *Nic stálého přítomného* (M. Kopecký)
- *Britské spisovatelky na konci tisíciletí* (M. Franková)
- *Numerals comparative – Etymological Analysis and Its Implications* (V. Blažek)
- *Z osudů ruské demokracie – Alexandr Kerenskij* (V. Goněc)
- *Vergleichende stilistische Untersuchungen zum Ackermann aus Böhmen und Tkadlec* (S. Stanovská)
- *Sonda do finančního hospodaření poddaných na západní Moravě v 16. a 17. století* (B. Chocholáč)
- a další

Četní pedagogové FF získali významná ocenění u nás i v zahraničí:

- Prof. Radoslav Večerka se stal za celoživotní práci v oboru čestným doktorem University ve Freiburgu.
- Doc. Ivanu Seidlovi, děkanovi FF, byl udělen Rytířský řád italské republiky za rozvoj kulturních vztahů mezi ČR a Itálií a za vědeckou a překladatelskou práci v oboru italské literatury.

- Prof. Jiří Fukač byl jmenován členem korespondentem rakouské AV ve Vídni.
- Prof. Bořivoji Srbovi byla udělena cena ministra školství za celoživotní práci.
- Prof. Josefu Šmajsovi a prof. Jiřímu Vysloužilovi byla udělena pamětní stříbrná medaile MŠMT ČR.
- Prof. Jiří Šrámek obdržel zlatou medaili rektora MU.
- Prof. Miloš Štědroň získal cenu rektora MU za svou knihu *Leoš Janáček a hudba 20. století*, stejně jako doc. Jaroslav Hroch za publikaci *Filozofická hermeneutika v dějinách a v současnosti*.
- Doc. Ludmila Urbanová dostala medaili Prešovské univerzity za rozvoj anglistiky na Filozofické fakultě Prešovské univerzity.